

Boží hod vánoční 2021

Ve jménu Otce, i Syna, i Ducha svatého.

Milost Ježíše Krista, našeho Pána pro nás narozeného, ať je s vámi se všemi.

Introit: Neboť se nám narodí dítě, bude nám dán syn, na jehož rameni spočine vláda a bude mu dáno jméno: „Divuplný rádce, Božský bohatýr, Otec věčnosti, Vládce pokoje.“ (Izajáš 9,5)

Pozdrav

Píseň: 655

Modlitba: Všemohoucí Bože, dal jsi nám svého jediného Syna, aby na sebe vzal naši lidskou přirozenost a rozzářil svět tvým světlem. Uč nás, jak mu máme správně sloužit a vzdávat mu úctu. Vždyť jemu náleží naše klanění a vzývání. Osvěćuj naše cesty světlem Kristovy přítomnosti. Ve své milosti nás přijmi jako své děti a osvěć nás svým Duchem. Vyjdi vstříc všem, kdo ještě tápou ve tmě. Buď se všemi, kdo se trápí. A pomoz nám být věrnými následovníky tvého Syna i když budeme muset zakoušet odmítnutí a utrpení jako On. Prosíme o to skrze něj, Ježíše Krista, našeho Pána a bratra, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje po všechny věky věků. Amen.

1. čtení: Izajáš 52,7–10

Píseň: 98

2. čtení: Jan 1,1–14

Kázání

O Vánocích jste asi zvyklí poslouchat příběh o narození Páně podle Matoušova nebo Lukášova sepsání. Tito dva autoři vytvářejí tu pravou idylickou atmosféru, která do značné míry zformovala lidové betlémy a vůbec ovzduší těchto tak oblíbených svátků. V jejich podání je to nově narozené neobyčejné dítě středem dění. Vydávají se za ním nejen pastýři z okolí Betléma, ale dokonce i mudrci odněkud z dále. Snad všichni kromě krále Heroda mají radost z příchodu Spasitele. Ale ani Herodova snaha připravit případného soka o život není úspěšná a Ježíš je z nebezpečí zachráněn.

Jenže začátek Janova evangelia nemá s vánoční idylkou nic společného a docela nám ji narušuje. Přesto, jak jsem se dočetl, je nejstarší dochované vánoční kázání založeno na tomto textu nebo jeho části. Navzdory tomu, že popisuje trpkou zkušenost. Toho, který přišel od Boha a stal se člověkem, tady téměř nikdo nechtěl. Žádné vítání, žádná sláva se nekoná. Naopak. Bůh přichází za člověkem a člověk toto setkání odmítá. Nemá zájem.

Čtvrté evangelium na to jde od počátku. Nezačíná narozením dítěte, Spasitele, ale počátkem všeho. Představuje toho, jenž přišel od Boha mezi lidi. Mluví o jedinečné a skutečné historické události, o vtělení Ježíše Krista, nikoli o nějakém abstraktním či symbolickém dění. Ten, který přišel mezi nás, byl již na začátku všeho a jeho prostřednictvím všechno vzniklo. Je to Slovo – řecký výraz *Logos* je možné přeložit mnoha způsoby, ale v křesťanském prostředí se v této souvislosti ujal právě výraz *Slovo*. Slovem Bůh tvořil svět, slovem lze také komunikovat, navazovat a rozvíjet vztahy. Ne že by Bůh s lidmi nekomunikoval již dříve, ale příchod Slova do světa znamená vrchol jeho snahy oslovit lidstvo. Takže toto Slovo je od počátku vlastně

přirozeným partnerem stvoření, a tedy i člověka. A toto Slovo se stalo konkrétním člověkem, Ježíšem z Nazareta, aby ve vší plnosti ukázalo jaký Bůh skutečně je. Aby Boha představilo lidem. A protože Slovo je zároveň jediným Božím Synem, není už nikoho jiného, kdo by mohl s takovou věrohodností o Bohu svědčit.

Lidé se však nenechali oslovit. Nebo tu zvěst nepochopili. Slovo mezi nimi narazilo. Boží komunikační strategie se nezdařila. A nepomohlo, že Slovu razil cestu svědek, snažící se na něj upozornit. Ale ani Jan Křtitel neměl příliš velký úspěch. Je to zvláštní. Jako by člověk zapomněl na svůj původ, resp. na svého Stvořitele. Vždyť život ve své nejjistší podobě spočívá ve společenství s Bohem. Člověk však obvykle s Bohem být nechce. Spíše se zdá, že chce sám být Bohem, tedy tím, kdo rozhoduje o tom, co je dobré a zlé a kdo určuje pravidla. Chce být nezávislý na Bohu a dělat si věci po svém. Odcizil se svému Stvořiteli a tím i sám sobě. Použijeme-li nabídnutou symboliku světla a tmy, pak se dá říci, že lidé mají raději tmu než světlo. Světlo jim vadí. Osvětluje to, co by raději nechali přikryto temnotou. Ale ve tmě se moc dobře nežije. Člověk se tedy chová nesmyslně a k vlastní škodě. Nechápe, co je pro něj dobré a naopak se od toho odvrací. Vidíme tak jasný protiklad mezi jednáním Boha, který se uchází o člověka a postojem člověka, který tohoto Boha odmítá.

Počátek, prolog, Janova evangelia je psán hymnickou formou. Používá tedy slavnostní básnický styl a různé obrazy, přirovnání. Jedná se o propracované filosoficko-teologické sdělení. Právě výraz *Logos* v tehdejší filosofii silně rezonoval. Stejně jako jiné starobylé biblické texty k nám ale může také hymnus o Slovu promluvit i dnes.

Vždyť o tom, že ani dnes v našich končinách lidé nepřijímají zvěst evangelia víme moc dobře. Navzdory existenci církve, navzdory tomu, že se svědectvím o Bohu je možné se setkat různým způsobem a na různých místech. Jako by ani dnes nemělo Slovo dostatečnou sílu oslovit. Jenže se tak děje u nás v Evropě a některých částech světa. Jinde je tomu naopak. Kde je tedy chyba? Je na naší straně, nebo se jedná o situaci, se kterou nic nenaděláme? To zůstává otevřenou otázkou.

Nezaměříme se však jen na protiklad mezi námi zbožnými a správnými a mezi bezbožným světem. Protože také každý z nás je postižen hříchem, tedy snahou o vlastní nezávislost, touhou dělat si věci po svém. Nedbat na Boha. Hřích znamená náš základní stav odcizení od Boha, od pravého života, který se projevuje jednotlivými přestoupeními Božích pravidel. Záleží pak na tom, nakolik v nás převládá náklonnost k Bohu nebo ke zlu. Ten, komu se chce a daří za všech okolností jednat podle Božích pokynů, by mohl po těch ostatních hodit kamenem.

Ale vraťme se ještě k tomu nadějnějšímu, o čem Jan píše. Najdou se i pozitivní výjimky. Jsou i takoví lidé, kteří Slovo přijali. Ti poznali, kdo se v osobě muže z Nazaretu skrývá a uvěřili mu. Obrátili se ke světlu a vystavili se mu. Nechali se Slovem oslovit a přesvědčit. A byli za to odměněni novou identitou. Stali se dětmi Božími. Vstoupili do exkluzivního vztahu s Bohem. A to světlo pořád svítí. Je možné se k němu stále obrátit. Temnota na ně nevyzraje, nepohlí ho. Tento slavnostní oddíl se snad vyrovnával s obavami tehdejšího člověka, zda má svět a lidský život smysl. Nejsme jen okrajovou součástí veškerenstva?, ptali se tehdejší lidé. Právě příchod *Logu* – jeden z významů tohoto slova může být také „smysl“ – ukazuje, že svět a lidský život v něm smysl mají. Vždyť právě tento smysl, základní princip vesmíru, přišel do světa, právě On přijal na sebe lidskou přirozenost. Tím dal všemu pozemskému hodnotu. Smysl vítězí nad nesmyslem, nicotou. Svět řídí Bůh nakloněný člověku. On je středem všeho dění a přestože mocnosti temnoty a zla existují, proti němu nic nezможou. Na závěr jsme se tak přece jen přiblížili zvěsti těch klasických vánočních evangelií. Vždyť také v nich jde o příchod toho, jenž osvobozuje od strachu z nesmyslnosti života, z beznaděje, z vítězství temných sil.

Píseň: 280

Vyznání vin

Apoštolské vyznání víry

Píseň: 690

Večeře Páně

Píseň: 286

Přímluvy: Přimlouvejme se u Boha slovy „Prosíme tě, vyslyš nás“:

Pane, Ty ses stal jedním z nás. Přijal jsi na sebe úděl člověka i v tom nejhorším. Dopřej nám stále vnímat tvoji blízkost a nést toto svědectví do světa. Prosíme tě, vyslyš nás.

Učiň, ať nás i naše bližní evangelium přesvědčuje o tom, že svět i náš život mají před tebou smysl a že se nemusíme bát sil zla a temnoty. Prosíme tě, vyslyš nás.

Dávej Ducha moudrosti a odvahy kazatelům a duchovním, kteří mají za úkol zvěstovat evangelium. Provázej i ty, kteří se na tento úkol připravují během studia. Prosíme tě, vyslyš nás.

Ty jsi Pánem pokoje. Dej, ať lidé a národy mezi sebou přestanou bojovat. Splň dávné zaslíbení, že národy překují své meče na radlice a svá kopí na vinařské nože. Prosíme tě, vyslyš nás.

Provázej ty z nás nebo z našich blízkých, kdo v těchto chvílích zažívají zdravotní nebo jiné potíže, smutek či samotu. Prosíme tě, vyslyš nás.

Potěšuj ty, kdo svátky tráví ve vězení nebo v nemocnicích, ochraňuj všechny, kterým hrozí nebezpečí. Prosíme tě, vyslyš nás.

Tichá modlitba

Modlitba Páně

Ohlášky

- Pokud zjistíte chyby ve svém novém zpěvníku, můžete jej reklamovat. Byl spuštěn nový web k novému zpěvníku a k dispozici je také mobilní aplikace.
- Zítra (26. 12.) se konají bohoslužby v 9 hod. Od 11 hod. proběhne v katolickém kostele rocková mše a odpoledne tamtéž vánoční koncert souboru Záboj.
- 1. ledna se konají bohoslužby s večeří Páně a poté sborový oběd a vycházka. K bohoslužbám se sejdem také v neděli 2. ledna.

Poslání: Vždyť Boží Syn Ježíš Kristus nebyl zároveň ‚ano‘ i ‚ne‘, nýbrž v něm jest jasné ‚Ano‘! Ke všem zaslíbením Božím, kolik jich jen jest, bylo v něm řečeno ‚Ano‘. (2. Korintským 1,19–20 upr.)

Požehnání: Sám Pán pokoje ať vám uděluje pokoj vždycky a ve všem. Pán se všemi vámi.

Píseň: 281